

דברן מאן קדומו וקנתו חק דסלן

האגה

האגה (פא)

והאגה סנהדרין פא

האגה פא

האגה פא

האגה פא

והאגה סנהדרין (אגה)

מתני' ואלו - לוח ולתעיד : סמכות בקוביא - סלה מפרש בנמי' וסלן מעין גולתן סן והאגרה אמרה (פמ"ח כג) אל תשח רשע עד וכל סק דין : וסופרי מביעים - כואל ודעמד ממון מעבירו על דברי פירס סוה ליה כרשע החסם וססול לחן ולהעיד סקטס אמרי ככג : סמסלס פיו קוראין אומן סו' - מפרש בנמי' : סלן לו אופנטס אלס סוה - והואיל ואלן סמוקן כיישטו סל עולם אלן בקאלן כניב דעין ומסא ומסן ואלן ידל חטא : (גמ') אסמכתא - הייט דבר דליט טקן לו מדעמו אלס סמוקן על דבר סליט דסטור סכוח יסל לגלח ופגמס סמלחין ארוס : (אג קניס - וסס ליה כעין גזילה כידו : כל כי סלי גוואל ללו אסמכתא סיה. וסיכ דמי אסמכתא כגון דלס לזכיר ולל אעביד חלסל כמיטכא (כ"ח דף ט"ו) וכגון מסלס חל סטרו דנג סקס (כ"ב דף קס"ח) דסמוקן על לל דבר דסטור כל זכ כידו לעשות ומריסא כי מהני אדעתא דלל יסיב ליה לאסמכתא קל מהני דקושה וסכור לל יסל לידן כך אכל סכא לל סנוך אמרי דכא לל ידע זל גלח זל לל גלח וסל' סכי חלמי סמס מויה (י) מסטיקא חלמי גמר וחקמי ולל גזילה סיה :

מתני' ואלו - חן הפסולין המשוחק בקוביא והמזלה בריבית ומפריזו יונים וסודרי שביעית אמר רבי שמעון בתרזלה היו קורין אותן אוספי שביעית משרבו האנסין חורו לקדוהן סודרי שביעית איד יהודה אימתי בזמן שאין להן אומנות אלא הוא אבל יש להן אומנות שלא הוא כשרין : (גמ') משחק בקוביא מאי קא עביד אמר רמי בר חמא משום דדוה אסמכתא ואסמכתא לא קניא רב שיטת אמר (א) כל כי האי גוונא לא אסמכתא היא אלא ילפי שאין עסקן ביישובו של עולם מאי בנייהו איכא בנייהו דגמרי אומנותא ארדיתו *

האגה פא

ובדבר ליקח שערס מקאספאניעס שעושין מלאכה ומסחר בשבת הא חויגן שנחפש להיתר והסעם משוט שאין לתחשוב את הקונים שערס שהוא רק משוה מהמסחר שאין להם שום דעה בהמסחר אף לענין חלקם לבעלים שליד לשותפות במקצת שיש לו דעה בבעלים. וגם אין הקונה שערס רוצה להיות בעלים בהמסחר ואינו רוצה לקנות כלום בהמסחר אלא הוא רק בקונה ריוח והמסד שיהיה בהמסחר לפי סך כך וכך שקנה. ויותר נראה שאין בהם גדר קנין בדומה שווא לקנין דבר שלא בא לעולם. רק מצד קניני דיני המדינה. ומה שלפי הנאי המכירה יש לבעל השערס דעה לבחירת פרעודענט הוא רק סטוכו מילי בעלמא כי למעשה משאירין לעצמן יותר מהרוב שלא שייך שיאמרו דעה וגם הקונים אין רוצים לומר דעה בזה כי אין סונתם לקנות זה ולכן לעיד אין לחוש למה שעושים הבעלים והקאספאניעס שאינו נוגע להם. ואף אם יש גם יהודים בתבעלים אין לתחשוב מסייע לעוברי עברה שהמסחר יעשו גם כשלא יקנה שערס מהם כי לא חסר מי שיקנה שערס והקונה קונה רק לסובת עצמו ולכן אין בזה שום איסור וכמו שנתנין הרבה בניא ואף יראי חטא לקנות. אבל ודאי לקנות מדה מרובה כיכ עד שיתחשבו בדעתו יש לאסור אף בפעקטערע ומסחר של עכרים כיון שלא התנו כמו שצריכין להתנות כשעושה ישראל שותפות עם עכרים כדאיתא בשיע אריח סימן רמ"ה. והגני יידו מוקירו.

משה פיינשטיין

האגה פא

ב המשחקים בקוביא כיצד : אלו שמשחקים בעצים או בצרורות או בעצמות ועושים תנאי ביניהם שכל הנוצה את התנאי באותו שחוק יקח כך וכך וכן המשחקים בבמהמה או בחיה או בעופות ועושים תנאי שכל שתנצח בהמתו או תרוץ יקח מחבירו כך וכך וכן כל כיוצא בדברים אלו הכל אסור וגזל מדבריהם הוא.

ג (טור הניאו נס"ו) יש מי שאומר שהמשחק בקוביא עם העכו"ם אין בו משום גזל אבל יש בו איסור עוסק בדברים שאין ראוי לאדם שיעסוק כל ימיו אלא בדברי חכמה ויישובו של עולם וחלקו עליו לומר שאינו פסול אלא אם כן אינו אומנות אחרת. הגה: אבל אם יש לו אומנות אחרת אפילו משחק עם ישראל אינו פסול (טור) וע"ל סימן ח ס"י יג וכבר פשט המנהג כקנרת לל שחוק בקוביא ואלן פסול אלס מי שאין לו אומנות אלס הוא ואם שחק עמו באומנה אס חייב לשלם ע"ל סימן ח וס.